

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 03-07-2016

ŠIAME NUMERYJE:

ES kino festivalyje
– „Dainų šalis“ – 4 psl.

P. Domšaičio paroda
ir albumas – 6 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Lietuvos moterys – labiausiai išsilavinusios ES

Tarptautinės moters dienos proga – statistinė informacija apie moteris Lietuvoje ir Europos Sąjungoje (ES).

Išankstiniais Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2016 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 1,6 mln. moterų, tai 230 tūkst. daugiau negu vyrų. Moterys sudarė 54 proc. visų gyventojų, 100 vyrų teko 117 moterų. 2015 m. pradžioje Europos Sąjungos valstybėse narėse gyveno 260,2 mln. moterų, arba 12 mln. daugiau negu vyrų. Moterys sudarė 51 proc. visų gyventojų, 100 vyrų teko 105 moterys.

Moterys Lietuvoje vidutiniškai gyvena 11 metų ilgiau nei vyrai. 2014 m. moterų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė buvo 79,9 metų, vyrų – 69,1 metų. 2013 m. duomenimis, ES vyrų ir moterų vidutinės tikėtinos gyvenimo trukmės skirtumas yra gerokai mažesnis ir sudaro 5,5 metų (moterų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė – 83,3 metų, vyrų – 77,8 metų). Tikėtina, jog ilgiausiai gyvens ispanės (iki 86,1 metų), prancūzės (iki 85,6 metų), italės (iki 85,2 metų).

Lietuvos moterys – labiausiai išsilavinusios ES. Eurostato išankstiniais duomenimis, 2015 m. vidutinį ir aukštesnį nei vidutinis išsilavinimą turėjo 94,9 proc. 25–64 metų amžiaus Lietuvos moterų (Estijoje – 93,2 proc., Lat-

vijoje – 92,7 proc.). 2014 m. aukštosiose mokyklose didžiausia dalis moterų studijavo socialinį darbą (89 proc.), psichologiją (83 proc.), dizainą (82 proc.), sveikatos priežiūros mokslus (79 proc.), žurnalistiką (79 proc.), veterinariją (75 proc.), pedagogiką (75 proc.), humanitarinius (74 proc.) mokslus. – 2 psl.

Gedimino Savickio nuotr.

Nepriklausomybės šventė Gedimino lituanistinėje mokykloje

Lietuva – mūsų širdyse.

ALEKSANDRAS DIMAS

Šventinis Nepriklausomybės minėjimas vyko Santa Maria del Popolo parapijos centro patalpose. Šventei vadovavo Gedimino lituanistinės mokyklos (GLM) direktorė Giedrė Ramanauskaitė ir JAV LB Waukegan-Lake County apylinkės valdybos pirmininkas Audrius Abrutis.

Minėjimui pasirinktas šeštadienis tarp dviejų žy-

miausių tautos ir valstybės švenčių datų: Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios. Šios šventės iš esmės panašios, bet vis tik pirmenybė teikiama Vasario 16-ajai, nes tai Lietuvos valstybės gimtadienis. Per ilgus sovietinės priklausomybės metus Vasario 16-osios prisiminimas teikė dvasios stiprybės, nes ši diena simbolizavo laisvę. Kas beatsitiktų su Lietuva, turinčia amžinai pretenzingus kaimynus, tauta remsis į Nepriklausomybės idėjos pamatus, į nuolatinį atgimimą. – 7 psl.

Moters instinktas vertas didžiųjų žmonių įžvalgumo – Honoré de Balzac

Nesu pesimistas, nenoriu būti pesimistas, bet ir vėl nematau nieko džiugaus, ramaus, gražaus.

Tiesa, buvęs Latvijos prezidentas Valdis Zatlers, Vilniaus knygų mugėje pristatydamas knygą „Kas aš esu“, tvirtino, kad dabar „Maskvos grėsmė Baltijos šalims nėra tokia pat didelė, kaip prieš kelerius metus“ (agentūra BNS).

Tačiau ar tokius pareiškimus galima laikyti optimistiniais? Maža grėsmė – vis tiek grėsmė. Net jei Rusijos karinės agresijos tikimybė būtų lygi vienam procentui, šitoks variantas neturėtų sukurti klaidingų iliuzijų, girdi, vėl galime atsipalaiduoti.

Visi vieši svarstymai, jog Rusija nedrįs išbandyti NATO aljanso vienybės, tėra panašūs į būrimą iš kavos tirščių. Sutinkame, jog Rusija menkai prognozuojama, pripažįstame, jog mums nepavyko numatyti Vladimiro Putino žingsnių. Tad kaip mums gali atrodyti, kad „grėsmė jau nebėra tokia didelė“? V. Zatlers artimiausioje V. Putino aplinkoje turi savų informatorių?

Net jeigu agresijos pavojus ženkliai sumažėjęs, ar verta apie tai garsiai kalbėti? Juk nesame per pastaruosius kelerius metus atlikę visko, ką privalome nuveikti stiprindami savo ginkluotąsias pajėgas bei žadindami ramiai miegojusius, geopolitinėse intrigose susigaudyti nenorinčius kolegas iš Europos Sąjungos.

Užsiminti apie sumažėjusią grėsmę Latvijos vadovas galėjo nebent tuo atveju, jei jo šalis pastaraisiais metais būtų ženkliai sustiprinusi savąją kariuomenę ir užsitikrinusi tikrai neginčijamą Amerikos pagalbą. Bet juk taip nėra. Latvijos kariuomenė neužsiauginusi būtinų raumenų. O amerikiečių karių Latvijos žemėje dar aiškiai per mažai, kad būtų galima kalbėti apie „tikrai neginčijamas Washingtono garantijas“.

Buvęs Latvijos vadovas nustebino ramindamas mus ir dėl Baltarusijoje statomos Astravo atominės jėgainės. Tiek BNS, tiek tinklalapis delfi.lt pateikia šiuos V. Zatlers žodžius: „Galime pasakyti dar aštriau: jei jums nepasisekė pastatyti Visagino elektrinės, Baltarusijai nepasiseks pastatyti Astravo, beje, dėl tų pačių priežasčių“.

Kokie argumentai V. Zatlers leidžia „kalbėti aštriai“? Jis mano, kad buvęs Lietuvos vadovas prof. Vytautas Landsbergis elgėsi neteisingai, vasario 16-ąją iš Signatarų namų balkono Didžiojoje gatvėje pabrėžęs, jog šalia Lietuvos sostinės statoma Astravo atominė jėgainė Lietuvai kelia mirtiną pavojų?

Keista toji latviška-lietuviška vienybė. Buvęs Latvijos prezidentas ramina: nepastatys. Buvęs Lietuvos vadovas teigia: Astravo AE kelia mirtiną pavojų. V. Zatlers spėja, kad oficialiojo Minsko elgesys statant jėgainę nėra logiškas, nes baltarusiška AE nėra užsitikrinusi elektros pirkėjų? Deja, Baltarusiją ekonomiškai, militariškai ir politiškai kontroliuojanti Rusija retai elgiasi logiškai. Astravo atominę elektrinę skubama pastatyti Lietuvos sostinės pašonėje visai ne verslo sumetimais.

Taigi visuomet laikiausi pozicijos, kad laimi tik tie, kurie ruošiasi pačiam blogiausiam atvejui.

Labiausiai nerimo atnešė vasario 25-ąją transliuota LRT televizijos laida „Dėmesio centre“, kurioje dalyvavo buvęs Lietuvos ambasadorius JAV Žygmantas Pavilionis, komunikacijos konsultantas Mykolas Katkus ir Europos politikos analizės centro analitikas Marius Laurinavičius. Žurnalisto Edmundo Jakilaičio vadovautoje diskusijoje kalbėta apie prasidėjusius prezidento rinkimus Jungtinėse Valstijose, kurie, beje, nieko gero nežada Baltijos valstybėms.

Kodėl? Lietuva pagrįstai piktinasi bedante da-

Spaudžiami iš visų pusių

GINTARAS VISOCKAS

bartinio JAV prezidento Barack Obama laikysena ginant Ukrainos teritorinį vientisumą, nors ginti Ukrainą oficialusis Washingtonas buvo oficialiai įsipareigojęs 1992-aisiais Kijevui atsisakius atominių ginklų. Tad mes pagrįstai laukiame, kada amerikiečiai išsirinks principingesnį, aštresį šalies vadovą nei B. Obama.

O štai JAV ne vienerius metus ambasadoriavęs Ž. Pavilionis tvirtina, kad, laukdami geriausio, galime sulaukti blogiausio. Washingtone nuolat stiprėja izoliacionistinės tendencijos. Nepaisant Rusijos grėmės, nepaisant terorizmo, Amerikoje vis labiau populiarūs tie politikai, kurie mano, kad šaliai derėtų ženkliai atsitraukti nuo pasaulio reikalų. Tiksliau tariant, užsidaryti savo kiaute pamirštant net ir Baltijos šalims iškilusius pavojus.

„Visi tie, kurie planavo, kad gali būti įvairių gražių poslinkių, kad bus prezidentas, kuris pradės rimtai rūpintis pasaulio reikalais, turėtų pradėti apgalvoti galimybę, kad taip nebus. Mes turime susirūpinti savo nacionalinio saugumo klausimais ir sprendimus daryti tokius, kuriuose būtų įskaičiuotas ir variantas B“, – „Dėmesio centre“ kalbėjo buvęs Lietuvos ambasadorius JAV Ž. Pavilionis.

Tačiau, remiantis to paties Ž. Pavilionio žodžiais, mes taip nesielsiame. Mūsų politikai noriai važiuoja į diplomatinės keliones Azijon, Afrikon, o štai į Washingtoną ieškoti Baltijos valstybių gynėjų užsuka labai retai. Vos kartą per metus prieš šv. Kalėdas. Ž. Pavilionis įsitikinęs, kad „kiekvienas lietuvis parlamentaras turi turėti bent vieną draugą Washingtone, nes, kai ateis diena X, mes neturėsime net kam paskambinti ir pasiguosti“.

Bet jeigu paklaustume šiandieninių Lietuvos parlamentarų, kiek jie turi Baltijos valstybių nerimą dėl galimos Rusijos agresijos suprantančių kolegų Amerikoje, įsitikintume, jog padėtis „daugiau negu tragiška“. Tad pralaimime ten, iš kur daugiausiai tikimės paramos.

Bet pralaimime ir visose kitose sferose – politinėse, karinėse, kultūrinėse. Spaudžia mus iš visų pusių, spaudžia visi, kas tik netingi. Štai dar nespėjome suvirškinti liūdnai pagarsėjęs Rūtos Vagnaitės knygos „Mūsiškiai“, neva įrodančios kaip mes, lietuviai, niekšišškai elgėmės su savo buvusiais tautiečiais žydais, nors dėl tų žudynių kalta tik Vokietijos okupacija, tik okupacinė vokiečių valdžia, o tinklalapyje delfi.lt jau skelbiama ištrauka iš lenkų rašytojo Jozef Mackiewicz atsiminimų knygos „Tiesa akių nebado“. Pasirodo, esame labai nusikaltę ne tik žydams, bet ir lenkams, nes, iš bolševikų atgavę Vilniaus kraštą, nepamiršome ... lenkų okupacijos padarytos žalos bei rūpinomės Vilniaus atlietuvinimo reikalais.

Atvirai kalbant, sunku suvokti, kaip rašytojas, t.y. išsilavinęs, apsiskaitęs, išprusęs žmogus, gali būti toks tendencingas demagogas. Jis rašo: „Tam bendram reikalui buvo svarbiausia, kad Vilnius nebe priklausų bolševikams, ir mažiau svarbu, kam jis priklausys po karo – Lenkijai ar Lietuvai“.

Jei rašytojui tokie dalykai nėra svarbūs, tai lietuviams – labai, gyvybiškai svarbūs. Tarp rusifikacijos ir polonizacijos nematau jokio skirtumo.

Be kita ko, lenkų rašytojas, man regis, tik apsimeta, esą jam nesvarbu, kam, lenkams ar lietuviams, priklausys Vilnius ateityje. Jei nuoširdžiai

nerūpėtų, nebūtų priekaištavęs lietuviams dėl noro bažnyčiose melstis gimtąja kalba, noro kalbėti gimtąja kalba, noro kuo greičiau susigrąžinti lietuviškus gatvių bei vietovardžių pavadinimus.

Sveiku protu nesuvokiami ir lenko pamokymai, kad lietuviams džiaugtis susigrąžintu Vilniumi derėjo tik Kaune, o Vilniuje – patylėti. Mat dėl lietuvių džiugesio išsiveidė Vilniuje tuo metu gyvenę lenkai.

Jo knygoje aptiksime net atvirai įžeidžiančių pareiškimų: „lietuviškas chamas, kuris 1939-aisiais įžengė į Vilnių“.

Dabarbelieka kantriai laukti, kas dar mums pareikš pretenzijų dėl... agresyvumo, žiaurumo ar trumparegiškumo? Artimiausiu metu chamais tikriausiai mus išvadins baltarusiai, nes mes juk nepelnytai pasisavinome Lietuvos Didžiąją Kunigaikštystę. Rusijos nė neminiu: jai esame pavojingiausi priešai.

Žodžiu, buvęs ambasadorius Ž. Pavilionis neabejotinai įžvalgus, kai klausia, kodėl tiek mažai bičiulių turime Amerikoje. Tačiau svarbu nepamiršti, kad draugų „per mažai“ turime ir kitose šalyse. Net ir latviai vos ne kiekviena proga mums priešgyniauja.

Kaltas nesugyvenamas lietuviškas charakteris? Ne, tikrai ne. Atvirkščiai – esame per daug nuolankūs, atlaidūs, susigūžę. Per greitai atleidžiame mums padarytas skriaudas, per greitai stengiamės išiteikti būsimiems skriaudėjams. Per mažai norime išlikti lietuviais. Kai kurios kaimyninės valstybės tiesiog įprato, kad mes visur ir visuomet teisinamės, atgailaujame, atsiprašinėjame. Todėl ir elgiasi su mumis kaip su pastumdėliais, kurie pamiršta, kad nuolat savų klaidų bei kalčių beiėkančių tautų niekas negerbia, nevertina ir neužjaucia.

Lietuvos moterys

Atkelta iš 1 psl.

Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veikla 2014 m. užsiėmė 12,3 tūkst. moterų, iš jų 4 tūkst. turėjo mokslo laipsnį. Aukštojo mokslo ir valdžios sektoriuose moterų tyrėjų, turinčių mokslo laipsnį daugiausia buvo socialinio, humanitarinio ir biomedicinos mokslo srityse – atitinkamai 61, 59,1 ir 55,5 proc. visų atitinkamos mokslo srities mokslo laipsnį turinčių mokslininkų. Didžiausia dalis moterų, turinčių mokslo laipsnį, buvo 35–44 metų – 36,4 proc.

2015 m. ketvirtąjį ketvirtį moterų vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje (be individualių įmonių) buvo 695,4 EUR, vyrų – 820,6 EUR.

Moterys sudarė 39,6 proc. visų vadovų (teisės aktų leidėjų, vyresniųjų valstybės pareigūnų, įmonių, įstaigų, organizacijų ir kitų vadovų). Valstybės sektoriuje moterys užima daugiau vadovaujančių pareigų. Moterų vadovių buvo 56,2 proc., privačiame – 34,9 proc. Moterys kiek rečiau nei vyrai kuria savo verslą ir dirba savarankiškai. 2015 m. savarankiškai dirbo 58,6 tūkst. moterų, arba 8,6 proc. visų dirbančių moterų, vyrų – 89,9 tūkst., arba 13,7 proc.

Bernardinai.lt

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Pagalvau padėtas taškas Vilniaus Žaliojo tilto sovietinių skulptūrų byloje – naujoji Nekilnojammo kultūros paveldo vertinimo taryba vienbalsiai nusprendė, kad tai nėra menas ir kad jų saugoti neprivaloma, – panaikinta jų teisinė neliečiamybė. Priminsime, kad keturios skulptūrų grupės – kareiviai, darbininkai, valstiečiai ir studentai ant šio tilto buvo pastatytos 1952 m. Protestuojantys prieš jų buvimą sakė, kad skulptūros (kitiems tai – balvonai) yra sovietinės propagandos dalis ir žeidžia žmones, kovojusius už Lietuvos išsivadavimą iš sovietų okupacijos. Užtariančiųjų „balvonus“ argumentai buvo tokie – juos kūrė geriausi pokario lietuvių skulptoriai ir jiems pozavo lietuviai, taigi skulptūros turi mūsų žmonių veidus.

Specialiai nufotografavau kareivio paminklą Žeimelio bažnytkaimio sovietų kareivių kapinėse ir siūlau palyginti su Žaliojo tilto kareiviais, – ar skaitytojas pajus, kurie kareiviai sukurti geriausių Lietuvos skulptorių, o kurie – eilinis trafaretas. Aš matau tik sovietinius kareivius.

Bet kaip ten bebuvu, sovietinio Vilniaus pažibų jau nebebus (tiesa, stovi dar didelis Petras Cvirkas, kuris parvežė iš Maskvos Stalino saulę, bet tas nors be šautuvo). Taigi dar vienas įvartis Kovo 11-osios naudai. Bet, pagalvoji, kiek metų reikėjo laukti šios dienos. Ta proga prisimena sovietinio Kryžkalnio monumento likimas. 1972 m. pusiaukelėje tarp Kauno ir Klaipėdos, dviejų svarbių kelių (Vilnius-Kaunas-Klaipėda ir Ryga-Šiauliai-Tauragė-Kaliningradas, arba senasis Hanzos kelias Peterburgas-Berlynas) sankryžoje okupacinė valdžia pastatė paminklą sovietinei armijai „išvaduotojai“ (skulpt. Bronius Vyšniauskas, archit. Vytautas Gabriūnas, vitražistas Kazys Morkūnas) – 8 m aukščio bronzinę skulptūrą, vaizduojančią lietuvę moterį, laikančią ažuolo šakelę (pavadinta Kryžkalnio motina). Skulptūros papėdėje buvo dekoratyvinė granito sienelė su simboliniais pėstininko, jūreivio, lakūno ir raudonosios partizanės bareljefais. Nepriklausomybės pradžioje radikalčiai nusiteikęs jaunimas šį monumentą bandė susprogdinti (jis tik nuvirto), ir tai pagreitino sprendimą – sovietinis paminklas buvo pašalintas (1990 m. spalio mėn. išardytas). Kurį laiką skulptūra buvo laikoma Raseinių komunalinio ūkio sandėliuose, vėliau išgabenta į Grūto parką. Neteko rasti informacijos, kas atsitiko su monumento sprogdintojais, bet, atrodo, kad jų nebuvo ieškoma arba jie nebuvo rasti ir bausti už „terorizmą“.

Tai štai du būdai atsisakyti okupacinio paveldo – radikalus greitesnis ir demokratiškas užsitęsęs.

Beje, Kryžkalnyje išmontavus sovietinį paminklą vėliau buvo pastatytas medinis kryžius, o šiuo metu toje vietoje a. a. mons. Alfonso Svarinsko iniciatyva yra statoma koplyčia Lietuvos partizanams (kun. A. Svarinskas yra kunigavęs netoliese, Viduklės parapijoje, buvo teisiamas už vaikų katechizavimą ir antisovietinę veiklą ir iš ten antrą kartą išvežtas į lagerį).

Taigi Kovo 11-osios laimėjimai simbolių srityje yra kur kas apčiuopiamesni. Dar reikia pridurti, kad yra priimti įstatymai, baudžiantys už sovietinę propagandą, kad tapo atviri KGB archyvai (kažkodėl po devyniais užraktais tebesaugomos tik agentūrinės bylos – išdavikų pavardės ir jų nuodingi pranešimai; bet girdėti, kad ir jų sąrašas ruošiamas ir gal kada nors bus paskelbtas; šiuo metu sąrašas jau yra 1 tūkst. pavardžių, liko ištyrinėti dar per 600). Ko nepasakysi apie mūsų realų gyvenimą. Kad ir šiuo metu – skandalas veja skandalą, ir visi jie kvepia korupcija. Nors, kita vertus, gal ir gerai – jeigu anksčiau tų skandalų būdavo mažiau arba visai nebūdavo, gal todėl, kad juodi darbai buvo daromi tyliai ir jų niekas nematė arba nedrįso viešinti. Dabar veikia visažinis ir visagalis internetas – kai tik gatvėje ar kelyje koks aukštas pareigūnas (pvz., Seimo pirmininkė) sau leidžia padidinti greitį ar įsijungia švyturėlius – suprask – aš važiuoju, duokit kelią, tuojau ta mašinikė atsидuria „Facebooke“, o vėliau – ir kuriame nors internetiniame tinklalapyje. Ir policininkai nebegali paimti kyšio, nes nežino, ar nebus nufilmuoti. Tik gydytojai iki šiol vis dar laisvai tebeima dovanas (nors iš tiesų tai kyšiai už darbą naudojantis valdiška padėtimi ir dirbant su valdiška aparatūra), bet čia kalti mes patys. Neį-

Kovo 11-osios pergalės ir pralaimėjimai

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Vilniaus Žaliojo tilto kareiviai, 1952 m. sukurti geriausių sovietinės Lietuvos skulptorių.

Paminklas sovietiniams kareiviams Žeimelio kapinėse (Pakruojo r.), štampuotas pagal trafaretą. Autorės nuotr.

sivaizduoja, ypač žmogus iš provincijos, kad galima gultis ant operacinio stalo daktarėliui neįdėjus į kišenę daugiau ar mažiau šimtinių. Nors ligonių kasos Lietuvoje veikia taip pat, kaip ir Amerikoje, bet be kyšio – niekaip. Kaip tai reikės išgyvendinti, niekas kol kas nežino. Seime buvo netgi priimtas įstatymas, kokias dovanas galima gydytojui duoti, o kokių ne, bet kyšių nesumažėjo. Pati prieš beveik de-

šimtmetį pabandžiau neduoti, ir šiandien gailiuosi, ir visą likusį gyvenimą gailėsiuosi... Tiesiog neišdrįsau, tiesiog negalėjau, nepakilo rankos... Ligoninėn staiga reikėjo išvežti mamą, kuri ten po penkių dienų mirė. Manau, kad mirė dėl gydytojų klaidų, dėl medicinos personalo blogo darbo. Ir nerandu ramybės – o jeigu būčiau dariusi kaip visi – seseles ir gydytojus apdalinusi vokeliais, gal mama ir šiandien būtų gyva, kaip jos brolis (einantis 93-uosius), gal ja būtų pasirūpinę. Nes mirė ne nuo tos ligos, dėl kurios buvo paguldyta į ligoninę. Ten ji tiesiog gavo plaučių uždegimą...

Korupcijos skandalai – bent du – drebina Lietuvos padangę ir šiuo metu. Vieną jų prokuratūra nutraukė – esą valdančiųjų (ministrų ir premjero) veiksmuose kriminalo nėra, jie neapkaltinami dėl tarpininkavimo Druskininkų merui naikinant kurorto zonas, bet paviešinti jų telefoniniai pokalbiai oho ho kaip skamba ir skandina valdančiuosius toliau, ne mažiau negu prokuratūra (gal rinkėjai sureaguos?).

Kitame skandale įsimašęs žiniasklaidos ryklys – „Lietuvos ryto“ dienraščio savininkas Gedvydas Vainauskas. Buvo nutvertas duodantis kyšių nušalintajam prezidentui Rolandui Paksui už tai, kad šis įtikintų savo partiečius Aplinkos ministerijoje išduoti leidimą eksploatuoti „Norfos“ parduotuvės pastatą Prienuose, kuris matyt, buvo pastatytas nesilaikant įstatymų. Leidimas buvo duotas, taigi Prezidentas atėjo pasiimti 15 tūkst. eurų atlygio. Reikia manyti, ne sau, o savo partijai (juk artėja rinkimai).

Blogai, kad taip vyksta, bet gerai, kad išaiškėjo. Ir ypač gerai, kad pagaliau papuolė žiniasklaidos bosas. Paslėpta korupcija žiniasklaidoje egzistavo seniai. Tai buvo vieša paslaptis, bet kadangi žiniasklaida yra ketvirtoji valdžia, net ir pirmoji nedrįso apie tai amtelėti – dar ištrauks iš stalčiaus kokį kompromatą. Žiniasklaidos savininkai siundė vargšus žurnalistus rinkti kompromituojančių žinių apie tuos, kurie neduodavo užsakymo skelbimams. Mokėjo ir tebemoka ministerijos, verslo įmonės... Vis iš baimės dėl savo vardo...

Štai taip po to, kai G. Vainauskui buvo pareikšti kaltinimai dėl prekybos poveikiu „15 min.“ internetiniame dienraštyje širdį išliejo žurnalistas Raimundas Celencevičius, kažkada už algą tarnavęs kitam rykliui (ačiū Dievui, sužlugusiam) – „Respublikos“ dienraščio savininkui: „Tokia prekyba žodžiais, teisiškai virtusi įtarimais prekyba poveikiu, greitai tapo visos didžiosios Lietuvos žiniasklaidos liga. Ji gynė tuos, kurie mokėjo, puolė tuos, kurie dar nemokėjo arba jau nebemokėjo ar buvo paprasčiausiai niekam nereikalingi atpirkimo ožiai. Tai jau buvo nebe žiniasklaida, tai jau buvo verslas ant įstatymo, o dažnai ir už įstatymo ribos. Jeigu G. Vainauskas skaitytų šią tekstą, nesusilaikytų ir šūkteltų – aaaa, šitas, Tomkaus klapčiukas, dar drįsta mane mokyti. Taip būtent todėl, kad pats nemažai metų praradau tokioje žiniasklaidoje, manau turįs teisę dabar tai parašyti, nes žinau, ką rašau, savo akimis mačiau, ką, kodėl ir už kiek tokie nusikriaustųjų gynėjai gina arba puola“.

Beje, „15 min.“ priklauso ne lietuviškam, o skandinaviskam verslui, gal todėl žurnalistas toks drąsus. Vargu ar taip išdrįstų parašyti lietuviško leidinio žurnalistas.

Jeigu byla nesubliukš, jeigu teisininkai sugebės įrodyti šį korupcijos faktą, gal sužlugs dar vienas nešvarus verslas, ir tai bus dar viena mūsų pergalė. Labai jos reikėtų.

„Galbūt per daug ir per ilgai mes kariavom, galbūt per ilgai kartojom žodį 'šlovė' (jė-jė, jė-jė), gal kartais per daug iš kitų reikalavom ir kartais per tyliai mes norėjom nugalėti. Ir aš ten buvau, laimingas pergalės dainas dainavau"... Tai Marijonas Mikutavičius. Jis sako – mūsų „Trys milijonai“. Jėga.

TELKINIAI

Kadrai iš „Dainų šalis”

ES filmų festivalyje – „Dainų šalis”

LR generalinis konsulas Čikagoje ir Gene Siskel kino centras pristato filmo „Dainų šalis” (rež. Aldona Watts) peržiūras šių metų kovo 19 d., šeštadienį, 6 val. v. bei kovo 21 d., pirmadienį, 8:15 val. v. Gene Siskel kino centre (164 North State Street, Chicago, Illinois 60601). Režisierė Aldona Watts dalyvaus abiejose filmo peržiūrose ir atsakys į žiūrovų klausimus. Kovo 19 d., šeštadienį, po filmo žiūrovai bus pakviesti į filmo sutiktuves su lietuviškomis vaišėmis, kurias organizuoja Čikagos-Vilniaus susigiminiavusių miestų komitetas.

Dokumentinio filmo „Dainų šalis” centre – įstabi Dainavos krašto gamta, šio regiono tradicinės dainos ir papročiai. Penkios energingos ir žvalios Puvočių kaimo močiutės ne tik prižiūri artimųjų kapus, grybauja ar poteriauja, bet atranda laiko ir dainavimui. Dainos šioms močiutėms ilgą laiką padėjo puoselėti ilgametės draugystės bei iškęsti karo ir okupacijos negandas. „Jeigu man būdavo sunku, tai aš niekad pirmiausia nepradėdavau verkti, aš pradėdavau dainuoti...”, – sako viena filmo herojų. Jaunimui traukiantis iš Puvočių kaimo, šios penkios močiutės stengiasi dainas išlaikyti gyvas.

Filmo „Dainų šalis” premjeros įvyko tarptautiniame Vilniaus kino festivalyje „Kino pavasaris” bei Margaret Mead kino festivalyje New Yorke, kur buvo apdovanotas specialiu prizų (Margaret Mead Filmmaker Award Honorable Mention). Taip pat ro-

dytas Stanfordo universiteto Baltijos šalių filmų retrospektyvoje ir Amerikos Folkloro draugijos metiniame renginyje.

Lietuvių išeivių šeimoje gimusi režisierė, Aldona Watts yra multimedijų prodiuserė, gyvenanti New Yorke ir San Franciske. Baigė tarpdisciplinines medijų ir lyčių studijų bakalaurą New York University. Organizuoja žurnalistinius renginius ir mokymus moterims. Lietuvių kultūra susižavėjo dar vaikystėje klausydama senelių istorijų apie prieškarį Lietuvą ir tradicijas, galiausiai paskatinusias sukurti apie jas filmą. „Dainų šalis” – režisierės debiutinis dokumentinis filmas.

Devynioliktasis kasmetinis Europos Sąjungos filmų festivalis Čikagoje, kurį rengia Gene Siskel kino centras kartu su ES šalių konsulatais ir kitomis institucijomis, vyksta kovo 4 d.–31 dienomis. Šių metų festivalio programoje net 62 filmai iš visų 28 ES valstybių. Daugiau informacijos – <http://www.siskelfilmcenter.org/eufilmfest2016>. Bilietus galima įsigyti internetu Gene Siskel kino centro svetainėje bei Gene Siskel kino centro bilietų kasoje.

LR generalinio konsulato Čikagoje info

Filmo plakatas.

Muziejui padovanojo daug metų kauptą archyvą

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

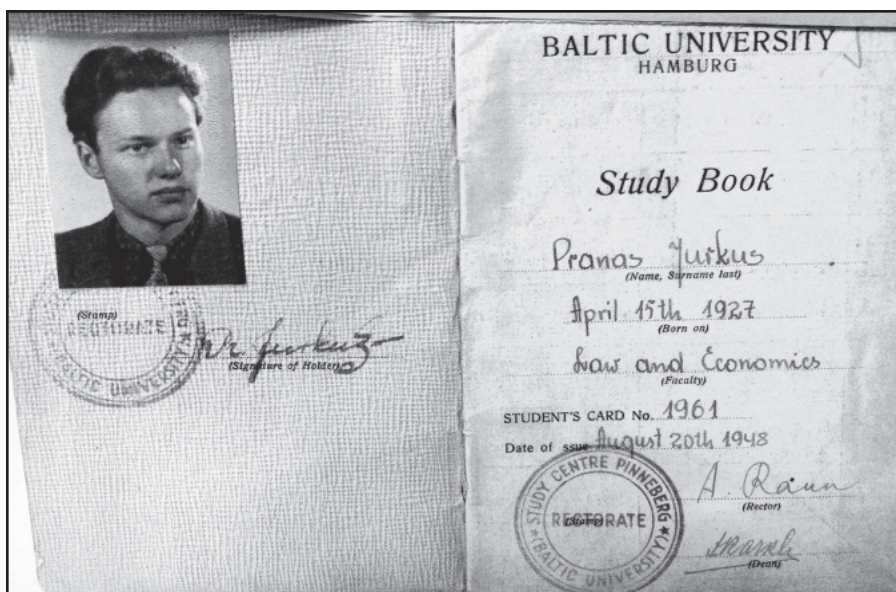
Šiais metais savo gyvavimo 50-metį pažymėsiantis Balzeko lietuvių kultūros muziejus neseniai gavo dar vieną vertingą dovaną. Tai Čikagos lietuvių Prano Jurkaus surinkta medžiaga apie Pabaltijo universitetą. Įvairių dokumentų, laiškų, nuotraukų ir spaudoje spausdintų straipsnių kopijos papildys muziejaus fondus. Šią kolekciją surinkęs P. Jurkus parengė parodą Pabaltijo universiteto 70 metinių minėjimui.

Pats P. Jurkus buvo Pabaltijo universiteto studentas. Jis studijavo teisę ir ekonomiką. Vėliau studijas tęsė ir baigė Vokietijoje bei Amerikoje. P. Jurkaus parengtoje parodoje yra ir jo paties Pabaltijo universiteto studijų knygelės nuotrauka.

„Pastaruoju metu aš rūpinausi rinkti viską, kas susiję su Pabaltijo universitetu. Taip pat registravau visus likusius šio universiteto studentus. Išėjusius į Anapilį pagerbdavau užuojautomis spaudoje. Kasmet mūsų lieka vis mažiau. Jaučiuosi pavargęs vienas kaupti informaciją apie Pabaltijo universitetą.

Dalį savo sukauptos medžiagos perduodu Balzeko muziejui”, – sakė P. Jurkus.

Jis padėjo Amsterdame gyvenančiai žurnalistei Helgai Merits susisiekti su lietuviais, kurie studijavo šiame universitete. H. Merits sukūrė dokumentinį filmą „The Story of the Baltic University”, kurio vienu iš herojų tapo pats P. Jurkus. Paroda apie Pabaltijo universitetą bus eksponuojama Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago) iki kovo 31 dienos. Muziejus atviras lankytojams kasdien nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p.

Prano Jurkaus Pabaltijo universiteto studijų knygelės nuotrauka.

Pranas Jurkus ir Amsterdame gyvenanti žurnalistė Helga Merits, dokumentinio filmo „The Story of the Baltic University” autorė.

Trys Linos ir Kęstučio Smilgų stebukliukai

Mažutis Lukas Smilga savo gyvenimo pirmuosius šešis mėnesius turėjo praleisti Naperville miesto Edward ligoninės naujagimių intensyvios priežiūros skyriuje. Kovo 2 d. jo tėveliai, Orland Parke gyvenantys Lina ir Kęstutis Smilgos, pagaliau galėjo parsivežti namo ir Lukiuką. 42 metų tėvelis Kęstutis pareiškė, kad jam trūksta žodžių išsakyti, kokie jie yra laimingi. 38-erių mama Lina patvirtino, kad tai neįtikėtinas džiaugsmas. „Mes labai sujaudinti ir labai laimingi“, – teigė Lina.

Praėjusių metų rugpjūčio 27 d. Lina Smilgienė, būdama nėščia 25-tą savaitę pagimdė trynukus: Luką, Viktoriją ir Simą. Trynukai gimė keturiais mėnesiais anksčiau. Lukas svėrė 1 svarą, 12 uncijų. Jo sesutė Viktorija – 1 svarą, 8 uncijas, o broliukas Simas, mažiausias – tik 1 svarą, 4 uncijas.

Viktorija ir Simas iš ligoninės buvo paleisti namo š. m. sausio 24 d. Jie ligoninėje išbuvo 151 dienas. Lukui ligoninėje teko išbūti ilgiau – dar daugiau kaip mėnesį.

Daktaras Bob Covert, Edward ligoninės naujagimių intensyvios priežiūros skyriaus direktorius, stebėjosi visu procesu, nes kūdikių priežiūra buvo labai sudėtinga. Anot neonatologo daktaro Covert, kūdikiai gimė gerokai per anksti, todėl jų sveikatai užtikrinti reikėjo panaudoti visas intensyvios priežiūros skyriaus priemones. Kūdikiai turėjo grumtis su per greitai išsivysčiusiais plaučiais, su infekcijų priepuoliais ir su daugybe komplikacijų. Jie turėjo pakelti kelias operacijas, tačiau, daktaro nuomone, prognozės geros.

Dabar Lukas sveria beveik 12 svarų, kaip ir jo broliukas bei sesutė. Tėveliams, kurie jau yra vedę 16 metų, šie kūdikiai yra tiesiog stebuklas. Lina, kuri su vyru užsiima siuvinėjimo ir šilkografijos verslu, pareiškė, kad jiedu jau ilgą laiką stengėsi susilaukti šeimos. Sužinoję, kad susilauks trynukų, buvo maloniai nustebinti. „Tai mūsų stebuklas“, – sako Lina. Nepaisant visų kliūčių ir komplikacijų, try-

Lina ir Kęstutis su gydytoju Bob Covert.

Jane Donahue/Naperville Sun nuotr.

nukų tėveliai yra gerai nusiteikę.

„Reikia pasitikėti daktarais, klausyti, ką širdis sako, ir tikėtis, kad viskas bus gerai“, – teigia Lina.

„Mes sugebėjome išverti visas kūdikių problemas. Mes vienas kitam kartodavome, kad viskas bus gerai, kad rytoj bus geriau“, – pridūrė ji.

Kęstutis jai pritaria. Anot jo, buvo labai daug kliūčių, bet jie abu su primindavo, kad svarbiausia –

mažylių sveikata. Todėl jiems, tėveliams, reikia išlikti stipriems.

„Esame labai laimingi“, – teigia tėvelis Kęstutis Smilga.

Pagal straipsnį „Our little miracles“, atspausdintą „Daily Southtown“ laikraštyje kovo 3 d. laidoje. (straipsnio autorė Jane Donahue, laikraščio „Naperville Sun“ korespondentė), parengė Rimas Černius.

Istorijos ir pilietiškumo pamoka Seime

Iš k.: Linas Vilkelis, Timūras Šakurovas, Rita Birgelytė, signataras Liudvikas Sabutis, Irena Kowalewska, Gintė Želnytė ir Dainius Vaičiulis.

Kovo 11-osios akto salėje.

IRENA KOWALEWSKA

Artėjanti Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena kviečia dar kartą prisiminti, kokią brangią dovaną tądien gavo visa tauta. Reikšminga dovana tiek ilgai jos laukusiems tremtiniam, politiniams kaliniam, tiek paprastiesiems, bet Lietuvą (ne LTSR!) mylintiems lietuviams. Laukdami 26-ųjų Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo metinių, Užsienio lietuvių studentų klubo (ULSK) nariai lankėsi Lietuvos Respublikos Seime. Tai nebuvo pirmasis ULSK apsilankymas šiame istoriniame pastate – ir anksčiau ne kartą čia teko buvoti įvairiausiomis progomis. Tačiau šių metų apsilankymo metu ULSK nusprendė geriau susipažinti su Seimo istorija, jo veiklos ypatumais bei reikšmingais Lietuvai dokumentais, kurie šiandien čia rengiami ir priimami.

Apsilankymui LR Seime ir susitikimui su signataru Liudviku Sabučiu mums padėjo pasiruošti

Justė Radzevičiūtė-Laugalienė, LR Seimo Komunikacijos departamento darbuotoja. Ji pasitiko ULSK narius ir vedė labai įdomią ekskursiją po Seimo rūmus. Jos metu ULSK buvo parodytos brangios dovanos, kurias vizitų metu įteikia užsienio šalių delegacijos, lankėmės darbinėse bei proginėse salėse. Nors dauguma ULSK narių negali balsuoti ir rinkti Seimo narių, įdomu buvo susipažinti su šios institucijos veikimo principais, lankytis vietose, kur primami svarbiausi įstatymai. Didžiausią išpūdį ULSK paliko garsioji Kovo 11-osios akto salė, kur buvo priimtas ir pasirašytas aktas, suteikęs galimybę pasaulio žemėlapiuose vėl atsirasti Lietuvos vardui. Justė Radzevičiūtė-Laugalienė ne tik dar kartą paaiškino šio akto svarbą, bet ir priminė sunkų kelią jo link.

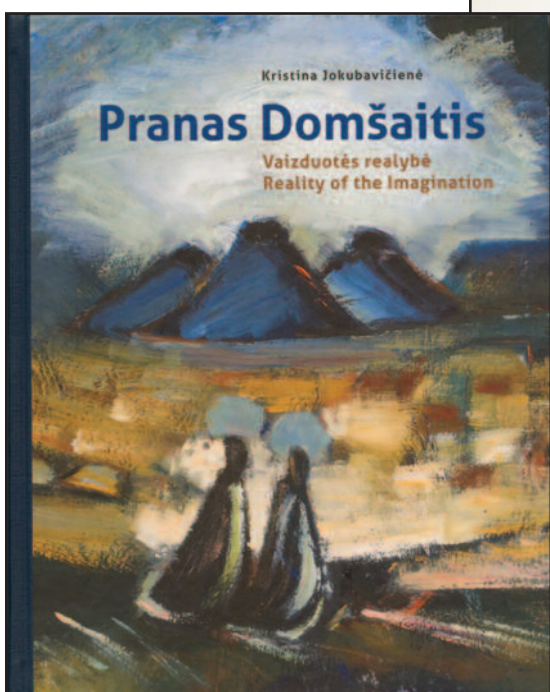
Vėliau ULSK nariai susitiko su Lietuvos nepriklausomybės akto signataru Liudviku Sabučiu. Jis paprastai ir aiškiai papasakojo apie savo vaikystę, jaunystę – kasdienį gyvenimą sovietinėje Lietu-

voje. Taip pat jis paaiškino, kodėl ryžosi nelikti abejingu ir stengtis atkurti valstybę, apie kurią jam, dar jaunystėje, pasakojo jo vyresni giminaičiai. Kaip jis pats sakė – „tegu ne Didžiąją Lietuvos karalystę, bet mažą ir laisvą Lietuvą“.

Visi ULSK nariai yra gimę užsienyje ir į Lietuvą atvyko studijuoti vedini savo lietuviškų šaknų ir tėvų, senelių paaitrintos nostalgijos. Tik Lietuvai atkūrus savo nepriklausomybę, jie turi šią galimybę – grįžti ir studijuoti tėvynėje. Todėl ULSK nariai jaučia didelę pagarbą žmonėms, kurie nepabijojo ir kovojo už valstybės laisvę. Apsilankymas LR Seime, susitikimas su vienu iš mūsų istorijos kūrėjų dar kartą mums priminė, kad didvyrių nereikia toli ieškoti. Jie dirba ir gyvena tarp mūsų, deja, dažnai užmirštami, tačiau gyviškai – lyg kelrodžiai – mums reikalingi.

Irena Kowalewska – Užsienio lietuvių švietimo centro darbuotoja, atsakinga už Užsienio lietuvių studentų klubą ir jo veiklą.

Įamžinta Lietuvių Fondo dovana Lietuvai

LAIMA APANAČIČIENĖ

Domšaičio albumo-katalogo autorė K. Jokubavičienė dailininko parodoje V. Kasiulio muziejuje.

Prano Domšaičio retrospektyvinė tapybos paroda ir albumo-katalogo „Pranas Domšaitis. Vaizduotės realybė“ sutiktuvės

Vytauto Kasiulio dailės muziejuje Vilniuje vasario 25 d. atidaryta lietuviui meno mylėtoji dar vis tik mažai pažįstamo tapytojo Prano Domšaičio (1880–1965) retrospektyvinė paroda „Vaizduotės realybė“. Mažąjoje Lietuvoje gimęs ir užaugęs dailininkas – vienas tų nedaugelio lietuvių menininkų, kurių vardai buvo įrašyti į XX a. tapybos istoriją. Parodoje rodomi aliejiniai paveikslai, akvarelės, pastelės iš Lietuvių Fondo Lietuvai padovanoto ir Lietuvos dailės muziejuje saugomo P. Domšaičio kūrybos rinkinio. Parodą atidarė Lietuvos dailės muziejaus (LDM) direktorius Romualdas Budrys, Vytauto Kasiulio dailės muziejaus vadovė Ilona Mažeikienė, parodos kuratorė ir leidinio autorė, Prano Domšaičio galerijos vadovė Kristina Jokubavičienė. Muzikinę programą atliko Lauryna Lankutytė (fortepijonas) ir Konrad Levicki (smuikas).

Pranas Domšaitis yra vienas žymiausių lietuvių išeivijos tapybos atstovų. Ilgo ir permainingo gyvenimo verpetuose P. Domšaitis nepamiršo lietuviškos kilmės. Išaugęs dviejų kul-

Domšaičio albumo-katalogo sutiktuvės Vilniaus knygų mugėje. Iš k.: LDM direktoriaus pavaduotoja mokslui Laima Bialopetravičienė, albumo-katalogo autorė Kristina Jokubavičienė, menotyrininkė Ramutė Rachlevičiūtė, LDM direktorius Romualdas Budrys ir Lietuvių Fondo valdybos narys Leonas Narbutis.

Kristinos Jokubavičienės asmeninio albumo nuotraukos

tūrų – vokiečių ir lietuvių – sandūroje, dailininkas save laikė tikru lietuviu, nes „lietuviškas kraujas nemeluoja, lygiai kaip ir mano paveikslai yra tikrai lietuviški“. Gamta, paprastas žmogus ir jo būtis buvo svarbiausias dailininko įkvėpimo šaltinis ir studijų dalykas. Nuo Baltijos pakrančių atsinešta valstietiškoji pasaulėjauta, lietuvių liaudies meno formų ir spalvų, Europos moderniosios dailės patirties, Afrikos gamtos bei tautų įvairovės įkvėpti meniniai impulsai išsiliejo poetinių vizijų ir mistikos kupi-

nuose kūrinuose.

Parodos atidarymo metu vyko albumo-katalogo „Pranas Domšaitis. Vaizduotės realybė“ (K. Jokubavičienė Lietuvos dailės muziejus, Vilnius, 2015) sutiktuvės. Albumas prasideda Kazio Bradūno eilėmis „Pranui Domšaičiui“ ir Lietuvių Fondo tarybos pirmininko Mariaus Kasniūno sveikinimo žodžiu. Nors Vilniuje jau buvo surengtos kelios P. Domšaičio parodos, o jo paveikslų jau galima rasti daugelio Lietuvos kolekcininkų rinkiniuose, šis albumas – pirmoji solidi šio dai-

lininko retrospektyva. Jame – visas Lietuvių Fondo Lietuvai padovanotas ir Lietuvos dailės muziejuje saugomas P. Domšaičio kūrybos rinkinys, iš viso 665 darbai.

Dailininko amžininkams – Lietuvos dailininkams – nelabai įdomi buvo nei P. Domšaičio tapyba, nei jo ryšiai su garsiausiomis Europos meno žvaigždėmis. Bandydamas susipažinti su tautiečiais dailininkas net kelis kartus lankėsi Kaune, Klaipėdoje ir Vilniuje, tačiau ryšių taip ir nepavyko užmegzti. Tik tuomet, kai po dailininko mirties Pietų Afrikos Respublikoje jo našlė dainininkė Adelheidė Armhold-Domšaitienė persikėlė gyventi į Hawaii, lietuvių išeivija atrado jo darbus. Lietuvių Fondas 1980–1982 metais iš jos įsigijo vertingiausių P. Domšaičio kūrinių rinkinį, kurį 1989–2006 metais padovanojo Lietuvai. Žinoma, reikėtų padėkoti ir likimui – menininkas per savo gyvenimą nebuvo linkęs išsiskirti su savo kūriniais, tad sukaupė nemažai darbų. Taip Lietuvoje atsidadė vieni geriausių įvairiausių laikotarpių menininko kūrinių.

Nuo 2001 m. dovanoti darbai eksponuojami muziejaus padalinyje Klaipėdoje. 2004 m. galerija pavadinta Prano Domšaičio vardu, o jo kūryba greitai sulaukė ir meno specialistų ir tiesiog menų mylinčių žmonių įvertinimo.

Graziau sutapimu tapo parodos atidarymo metu Vilniuje vykusios kasmetinės knygų mugės, kur vasario 26 d. Rašytojų kampe vyko šio solidaus albumo-katalogo pristatymas. Knygos pristatyme dalyvavo knygos autorė, LDM direktoriaus pavaduotoja mokslui Laima Bialopetravičienė, LDM direktorius Romualdas Budrys, menotyrininkė Ramutė Rachlevičiūtė ir Lietuvių Fondo valdybos narys Leonas Narbutis.

Smagu, kad Fondas atliko didžiulį darbą išsaugojant neįkainojamą palikimą Lietuvai. Jo dėka P. Domšaičio paveikslai rado tinkamą erdvę ir su jais susipažįsta vis daugiau meno mylėtojų iš viso pasaulio, o dovanota kolekcija ne tik kabo muziejuje, bet tapo įamžinta gražiai išleistame albume-kataloge. Norintys susipažinti su dailininko kūryba gali aplankyti virtualią P. Domšaičio parodą adresu: www.limis.lt/en/virtualios-parodos/-/virtualExhibitions/view/26123

Domšaičio knygos pristatymas Vytauto Kasiulio muziejuje.

Nepriklausomybės šventė Gedimino lituanistinėje mokykloje

Nuotaikinga šokių grupės „Rusnė“ programa. Rengėjų ir Audronės Kižytės nuotraukos

Atkelta iš 1 psl.

Kovo 11-oji ir yra tas atgimimas, nepriklausomybės atkūrimas, ilgai puoselėtų Vasario 16-osios vilčių įkūnijimas. Tai jau ne vizija, o politinė realija, kurios tolesnė lemtis priklauso tik nuo pačios tautos. Iškovota nepriklausomybė kartu įpareigoja ir puoselėti laisvę, ne vien ją naudotis. Kaip tik tai ir pabrėžė LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas sakdamas kalbą susirinkusiems šventės dalyviams. Lietuvos laisvė – tai pirmiausia kiekvieno žmogaus atsakomybė prieš savo šeimą, valstybę ir visą pasaulį. Kažkada knygnešių laikus, vėliau didvyrišką kovą miškuose, Vilniaus Televizijos bokšto gynybą dabar keičia kita pilietinė pozicija – taiki, bet ne mažiau svarbi.

Mums, emigrantams, svarbu išlaikyti lietuvių svetingoje Amerikoje diegiant savo vaikams gimtąją kalbą, o suaugusiems aktualus aktyvus politinis gyvenimas, konkrečiai – balsavimas. Konsulas pažymėjo du artėjančius svarbius įvykius – tai rinkimai į JAV prezidento postą ir rinkimai į LR Seimą. Turintieji Amerikos pilietybę neturėtų likti abejingi Lietuvos reikalams ir rinkdamiesi kandidatą į JAV prezidentus pasidomėti jo nusiteikimu Lietuvos atžvilgiu. Lietuvos likimas priklauso nuo kiekvieno iš mūsų pilietinio aktyvumo. Mes neturėtume jaustis tarsi nuo medžio atkirstos šakos, o mūsų vienybę ženklintų neabejingumas Lietuvai, jos politiniam gyvenimui. Koks bus Lietuvos Seimas – priklausys ir nuo to, kaip gausiai balsuos Lietuvos išeivija. Konsulas pabrėžė lengvas ir visiems priimtinas balsavimo sąlygas –iskas gali būti atliekamas savo namuose, užpildžius biuletenį ir išsiuntus paštu. Iš mūsų pusės tereikia minimalaus aktyvumo ir atsakomybės jausmo.

Nepriklausomybės minėjimas buvo suskirstytas į dvi dalis (iškilmingoji ir meninė). Prasidėjus minėjimui į salę įneštos JAV ir LR vėliavos, sugiedoti abiejų valstybių himnai. Invokaciją sukalbėjo kunigą pavaduojantis LB valdybos viceprezidentas Algis Marcinkevičius. Konsulas Marijus Gudynas perdavė sveikinimus nuo jos Ekscelencijos LR prezidentės Dalios Grybauskaitės, LR Užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus, LR ambasadoriaus Washingtono Rolando Kriščiūno, buvusio LR ambasadoriaus Washingtono Žygimanto Pavilionio. Taip par perdavė užsienio reikalų ministro dovaną – Lietuvos valstybės – tautinę – ir Lietuvos istorinę Vyčio vėliavą.

Šventės dalyvius ir svečius sveikino ir ilgų gyvavimo metų linkėjo Lie-

tuvių Fondo (LF) tarybos pirmininkas Saulius Čyvas bei JAV LB vadovai: Audrius Abrutis ir Svajonė Kerelytė. Mokyklos direktorė G. Ramanauskaitė išreiškė nuoširdžią padėką nuolatiniams mokyklos rėmėjams – JAV LB

LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas perduoda GLM užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus dovaną – Lietuvos istorinę vėliavą. Scenoje taip pat – šventės vedėjai Audrius Abrutis ir Giedrė Ramanauskaitė.

Waukegan-Lake County apygardos valdybai, LR Švietimo ir mokslo ministerijai, LF, Kazickų šeimos fondui ir JAV LB Švietimo tarybai.

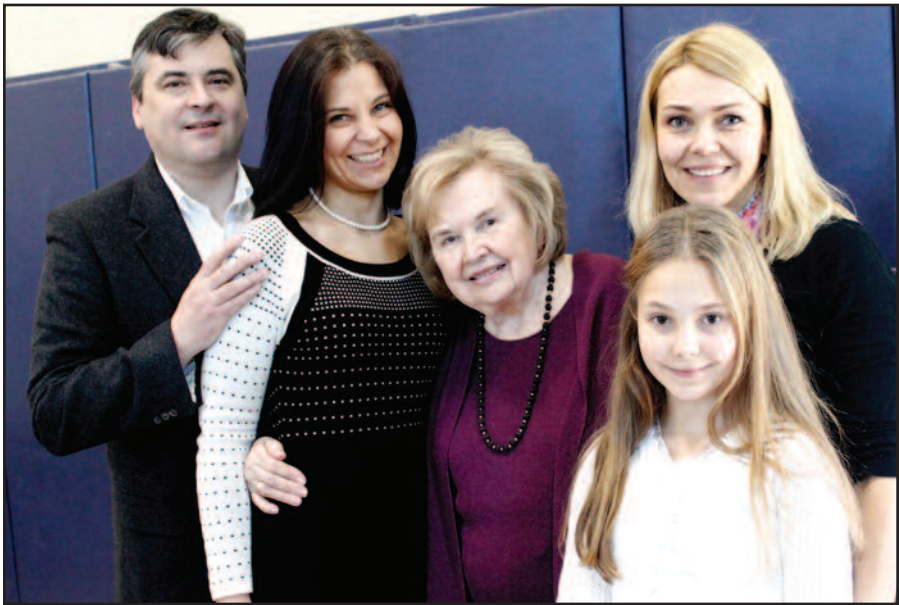
Šventinio minėjimo oficialioji dalis baigėsi. Tylos minute buvo pagerbti

praeitais metais mirę lietuvių bendruomenės nariai bei žuvusieji už Lietuvos laisvę.

Meninę šventės dalį atliko GLM moksleiviai, tėveliai ir mokytojai tautiniais šokiais ir dainomis džiuginę visus. Pakilią dvasią ir linksmą nuotaiką kėlė mokyklos lietuvių tautinių šokių grupė „Rusnė“, vadovaujama pedagogės baletmeisterės Nijolės Černiauskienės. Po koncerto buvo galima įsigyti lietuviškų suvenyrų, paskanauti „Kunigaikščių užkeigos“ paruoštų valgių: cepelinų, kugelio, vėdarų, šakočių, spurgų...

Po vaišių dar ilgai niekas nesi-skirstė – kavutė prie pokalbių stalo, šventinei nuotakai atslūgti neleido grojantys trimitu ir akordeonu moki-nių tėveliai. Baigiant šventinį minėji-mą visus apglobė mokyklos direktorės ištarti atsisveikinimo žodžiai: *Lietuva toli nuo mūsų geografiškai, bet ji visada mūsų širdyse. Tas ilgesys subran-dina savus vaisius, kurių vienas iš gražiausių – lietuviška mokykla.*

Aleksandras Dimas – Gedimino lituanistinės mokyklos mokytojas.

Aktyvūs Waukegan-Lake County LB nariai (iš k.): Paulius ir Renata Slavėnai, Elena Skališienė ir Daiva Yasmanta su dukrele Julija.

Pabedinskų šeima – Vytas, Aurelija, Joana ir Vilija – ilgamečiai „Draugo“ skaitytojai.

Asta Dževečkaitė su patriotiškai nusiteikusia mažąja Monika Buseman.

„Rusnės“ šokėjos (iš k.): Karolina Tuska, Sandra Holloway, Edita Pavilionienė, Rasa Jonaitienė, Giedrė Reklaitytė, Eglė Grobe ir Loreta Tuska.

LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Uždarys 11 partijų

Vilnius (Teisingumo ministerijos info) – Artimiausiu metu bus pradėta 11 politinių partijų likvidavimo procedūra. Tiek partijų 2015 metais nepateikė duomenų apie savo narius. Tarp likviduotinių partijų pakliūva Kristinos Brazauskienės vadovaujama Demokratinė darbo ir vienybės partija, su buvusiu bankininku Vladimiru Romanovu sieta Lietuvos žmonių partija, Algirdo Pilvelio vadovaujama Lietuvos reformų partija, Egidijaus Klumbio – Tautos pažangos partija, taip pat Žemaitijos partija, Smulkaus ir vidutinio verslo partija, Respublikonų lyga, Lietuvos humanistų partija ir kt. Likvidavimo procedūra truks metus. Šis procesas galės būti atšauktas tik teismo sprendimu.

K. Brazauskienė sakė neturėjusi laiko pateikti Teisingumo ministerijai partijos narių skaičiaus, nes poilsiau-

ja. Demokratinė darbo ir vienybės partija savo narių skaičiaus nedeklaruoja nuo 2014 metų spalio. Du kartus narių skaičiaus nedeklaravo Socialistinis liaudies frontas. Jo atstovai per tris mėnesius dar gali pateikti šiuos duomenis ir jam likvidavimas negrės.

Pagal įstatymą, politinei partijai įsteigti būtina, kad ji turėtų ne mažiau kaip 2 tūkst. steigėjų. Anksčiau reikalauta tūkstančio. Nesurinkusios reikiamo narių skaičiaus partijos turi per šešis mėnesius arba pačios likvidotis, arba persitvarkyti. Jeigu iki spalio to nebus padaryta, joms irgi galės būti pradėta likvidavimo procedūra.

Šiuo metu registruotos 38 partijos. Nuo 1990 metų Lietuvoje iš viso buvo įsteigtos 73 politinės partijos. Dalis jų nutraukė veiklą, dalis susijungė su kitomis, reorganizavosi.

Trumpės prekybos alkoholiu laikas

Vilnius (ELTA) – Ministrų kabinetas iš esmės pritarė Seimo Sveikatos reikalų komiteto pasiūlytiems Alkoholio kontrolės įstatymo pakeitimams, leidžiantiems alkoholiniais gėrimais prekiauti nuo 10 val. r. iki 10 val. v. Šiuo metu alkoholiniais gėrimais leidžiama prekiauti nuo 8 val. r.

Ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius taip pat atkreipė dėmesį, kad būtina stiprinti ir socialinę reklamą, nukreiptą prieš alkoholio vartoji-

ma.

Įstatymo projektui dar turės pri-tarti Seimas. Be to siūloma ne tik su-trumpinti alkoholinių gėrimų preky-bos laiką, bet ir suteikti savivaldy-bėms teisę nustatyti vietas, kuriose draudžiama prekiauti alkoholiniais gėrimais, ir uždrausti alkoholio rek-lamą mažmeninės prekybos ir viešojo maitinimo vietose, išskyrus tas, kurios turi licencijas.

Skundžiasi dėl informacijos internete

Vilnius (LRT.lt) – Žurnalistų eti-kos inspektorius tarnyba praneša, kad vis daugiau žmonių skundžiasi dėl internete paskleistos informacijos. Di-džioji dalis šių skundų, pasak tarnybos, pasitvirtina.

Žurnalistų etikos inspektorius tarnyba pastebi, kad skundų dėl in-formacijos internete daugėja ne tik dėl augančio interneto vartotojų skai-čiaus, bet ir dėl to, kad patys žmonės vis dažniau rūpinasi, ką apie juos ga-lima sužinoti internete. Be to, daugėja ir privatumo ar garbės bei orumo pa-žeidimų socialiniuose tinkluose, to-kiuose kaip „Facebook”.

Žurnalistų etikos inspektorius patarėjo Deivido Velko teigimu, daž-niau skundžiamasi dėl pačių straips-nių turinio, o ne komentarų po jais: „[Paviešintas] asmens vardas, pavardė ar kažkokie kiti duomenys buvo per-tekliniai – galbūt asmens nuotrauka, gal gyvenamoji vieta ar automobilis.”

D. Velkas taip pat teigia, kad di-džioji dalis – maždaug 75 proc. gautų skundų dėl informacijos internete, spaudoje ar televizijoje praėjusiais metais buvo pagrįsti. Nustačius pa-žeidimus, gali būti skirtas išpėjimas, bauda, reikalavimas pakeisti ar paša-linti informaciją.

Šnipą nuteisė trejiems metams

Vilnius (Valstietis.lt) – Vil-niaus apygardos teismas buvusį Lietuvos kariuomenės paramedi-ką Andrejų Ošurkovą pripaži-no kaltu dėl šnipinėjimo Balta-rusijai ir skyrė trejus metus laisvės atėmimo.

Teismas skyrė minimalią bausmę, atsižvelgęs, kad jis anks-čiau nebuvo teistas ir prisipaži-no padaręs nusikaltimą.

Generalinė prokuratūra prašė kaltinamajam skirti šeše-rių metų laisvės atėmimo baus-mę. Prokuroras Redas Savickas sakė nežinąs, ar skųs nuospren-dį.

A. Ošurkovas, kuris tarnavo Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Algirdo mechanizuotame pėsti-ninkų batalione, buvo sulaikytas 2014 metų sausį.

Paramediką A. Ošurkovą pripažino šnipinėjus Bal-tarusijai. 15min. nuotr.

Kinija pristatė penkmečio planą

Pekinas (LRT.lt) – Kinijos vy-riausybė pristatė penkmečio ekono-minį planą – komunistinės Kinijos palikimas. Pekino teigimu, šalies ben-drasis vidaus produktas ateinančius penkerius metus augs po maždaug 6,5–7 procentus per metus, tačiau eks-pertai teigia, jog tokia prognozė yra pernelyg optimistinė.

Kinija vis dar per daug pasikliauja savo gamyba, o šalies vartojimas ir pa-slaugų sektorius kol kas yra per silp-nas, kad galėtų be užsienio investici-jų išlaikyti bendrojo vidaus produkto augimą. Kinijos vyriausybė ir susi-duria su problemomis – jeigu augimas bus mažesnis, nei prognozuojama, ša-lyje gali didėti nedarbas, o jeigu jis bus didesnis, šalis gali neatitikti prisiim-tų įsipareigojimų. Tokių, kaip anglies dvideginio emisijos mažinimas.

Penkmečio plane numatyta, kad šalis sumažins savo anglies dvideginio emisiją iki 2020-ųjų, kaip sutarė su Jungtinėmis Valstijomis, ir sumažins miestų užterštumą. Penkmečio plane numatoma didinti išlaidas gynybai ir kariuomenei atnaujinti.

Kinijos ekonomika susiduria su problemomis, nes šalis vis dar yra ko-munistinė. Norint, kad šalis augtų greičiau, Pekinui reikia daugiau lais-vos rinkos, tačiau to Komunistų par-tija daryti neketina. Pekinas taip pat planuoja sukurti 50 mln. darbo vietų kaimuose ir padidinti šalies gyvento-jų skaičių miestuose. Ekspertų ma-nymu, toks Kinijos planas yra šiek tiek realistiškesnis, tačiau vis dar perde-damas, todėl visiškai pasitikėti parti-jos prognozėmis nevertėtų.

Dar viena šalis nebenori „Gazprom”

Tbilisis (BNS) – Gruzijos sostinėje tūkstančiai žmonių su-sikibo rankomis, su-darydami apie 7 km il-gio gyvąją grandinę, tokiu būdu reikšdami protestą prieš vyriau-sybės derybas su Ru-sijos gamtinių dujų eksporto monopoli-ninke „Gazprom”.

Demonstrantai sako, kad pirkdama dujas iš Maskvos kont-roliuojamos „Gazp-rom” Gruzija taps pri-klausoma nuo Rusijos.

Gruzija taip pat priešinasi Maskvos „Gazpromo” atėjimui į šalį. Militarytimes.com nuotr.

Vokietija: D. Trump kelia grėsmę

Berlynas (ELTA) – Vokietijos vi-cekancleris ir centro kairiosios So-cialdemokratų partijos vadovas Sig-mar Gabriel pavadino JAV respubli-konų kandidatą Donald Trump deši-niųjų pažiūrų populistu, kurio politi-nės pažiūros kelia grėsmę taikai ir klestėjimui. Vokietijos ekonomikos ministro komentarai tampa dar vienu

aiškiu ženklu, kad Europos valdan-tiesiems vis daugiau nerimo kelia JAV prezidento rinkimų rezultatai. „Ar kalbame apie Donald Trump, ar Marine Le Pen, ar Geert Wilders – visi šie dešiniųjų pažiūrų populistai ne tik kelia grėsmę taikai ir socialinei sang-laudai, bet ir ekonomikos vystymuisi”, – sako S. Gabriel.

P. Korėja ir JAV rengia karines pratybas

Seulas (ELTA) – Korėjos Respub-lika ir Jungtinės Amerikos Valstijos nuo kovo 7 d. iki balandžio 30 d. rengia didžiausias kada nors vykdytas ben-dras karines pratybas „Key Resolve” bei „Foal Eagle”. Jose dalyvaus dau-giau kaip 300 tūkst. Pietų Korėjos ka-rių ir 15 tūkst. JAV karių. Pratybų tiks-las – neutralizuoti Šiaurės Korėjos masinio naikinimo ginklus ir pasi-rengti prevenciniam puolimui atakos iš Šiaurės Korėjos atveju.

Mirė Nancy Reagan

Washingtonas (ELTA) – Eidama 95-uosius metus, kovo 6 d. Californijoje mirė buvusio JAV prezidento Ronald Reagan našlė Nancy Reagan.

Amerikiečių meilė ir pagarbą bu-vusiai pirmai šalies poniai pelnė ne-palaužiamas charakteris ir rūpini-masis savo garsiuoju vyru. Nancy nė per žingsnį nesitraukė nuo jo ligoni-nėje po pasikėsinimo 1981 metais, pa-siaukojamai slaugė nepagydomai ser-

gantį Ronald iki pat jo mirties 2004 me-tais.

Anne Frances Robbins gimė 1921 metų liepos 6 d. New Yorke, savo kar-jerą pradėjo kaip aktorė. Kaip tik Hol-lywoode ji susipažino su savo būsimu vyru ir 1952 m. už jo ištėkėjo. Pagim-dė jam du vaikus. Jos oficialioje bio-grafijoje yra frazė: „Mano gyvenimas iš tikrųjų prasidėjo, kai aš ištėkėjau”.

Lietuva laukia suskystintų dujų iš Amerikos

Mantas Bartuška, Klaipėdos priplaukoje veikiančio dujų terminalo „Independence“ (Nepriklausomybė) viršininkas, tikisi greit sulaukti suskystintų gamtinių dujų iš Amerikos. Neseniai amerikiečių bendrovės „Cheniere Energy“ tanklaivis išplaukė iš Louisianos valstijos uosto, gabendamas Amerikoje pripildytą suskystintų gamtinių dujų siuntą. Nors siunta nekeliauja į Europą, panašių siuntų jau šį pavasarį tikimasi sulaukti ir Europoje.

Gamtinės dujos virsta skysčiu, kai jos sušaldomos ir temperatūra numušama iki 260 °F žemiau nulio. Tada gamtinių dujų skystį galima gabenti tanklaiviais į suskystintų gamtinių dujų terminalus, kurie vadinami LNG (liquefied natural gas) terminalais. Tuose terminaluose suskystintos gamtinės dujos vėl paverčiamos dujomis, ir tada jos jau gali būti naudojamos namų ir fabrikų šildymui. Toks terminalas dabar veikia ir Klaipėdos uoste.

JAV dalyvavimas suskystintų gamtinių dujų energetikos rinkoje gali būti iššūkis Rusijai, kuri ilgą laiką dominavo Europos žemyno energetikoje ir savo energijos išteklius naudojo kitų kraštų politikos įtaigojimui. Tokią energetikos politiką jaučia Lietuva ir kiti kraštai. Praėjusiais metais Lenkija atidarė pirmąjį suskystintų dujų terminalą. Bulgarijos premjeras Boyko Borisov Amerikos dujų tikisi sulaukti per Graikijoje veikiančius suskystintų gamtinių dujų fabrikus. Vokiečių „Deutsche Bank“ numato, kad dešimties metų laikotarpiu dujų tiekimo Europai srityje JAV gali Rusiją pasivyti. Šiuo metu Rusija dujomis dujotiekiais aprūpina trečdalį Europos. Manoma, kad į rinką išėjus JAV, ir JAV, ir Rusijai atiteks po penktadalį dujų tiekimo rinkos. „Goldman Sachs“ bankų bendrovė mano, kad JAV dalyvavimas dujų tiekimo rinkoje per dvejus

metus suskystintų gamtinių dujų kainą gali sumažinti 25 proc. Šiuo metu Europos dujų tiekimo rinkoje dalyvauja Rusija, Norvegija, Anglija, Australija ir kitos šalys. Rusija patenkina pusę Vokietijos, trečdalį Italijos dujų poreikio.

Lietuvos energetikos ministras Rokas Masiulis teigia, kad Rusija dujas visuomet sieja su politika. Jis mano, kad suskystintų gamtinių dujų atgabenimas iš Amerikos turės pakeisti agresyvią Rusijos dujų kainų politiką.

Lietuvos valdžios atstovai jau kurią laiką kaltina Maskvą, jog ji bando užtikrinti savo dominavimą energetikos srityje šnipinėjimu ir kibernetiniu karu. Iki 2014 m. Rusijos bendrovei „Gazprom“ priklausė 37 proc. „Lietuvos dujų“ bendrovės. „Gazprom“ dominavo „Lietuvos dujų“ bendrovės vadovybėje: „Gazprom“ nurodydavo dujų kainas, o „Lietuvos dujų“ bendrovės vadovybė tas kainas automatiškai patvirtindavo. Pasak buvusio Lietuvos energetikos ministro Jaroslav Neverovič, kainų derybos visuomet vykdavo Naujųjų metų išvakarėse, ir „Gazprom“ grasindavo nutraukti dujų tiekimą šalčiausioms žiemos dienoms artėjant. Lietuvos valdžios atstovai teigia, kad „Gazprom“ dujų kainų formulė buvo tokia sudėtinga, kad ją suprasti buvo neįmanoma. Dėl tokios formulės dujų kaina Lietuvoje buvo aukščiausia Europoje. Pvz., 2013 m. „Gazprom“ bendrovės dujos kainavo apytikriai 44 eurocentai už kilovatvalandę, kai tuo tarpu Anglijoje dujos kainavo 35 eurocentus (pagal Europos Sąjungos duomenis).

2012 m. Lietuva su Norvegijos bendrove pasirašė sutartį, leidžiančią Lietuvai išnuomoti laivą – dujų terminalą „Independence“. Tokiu būdu Lietuvai atsirado galimybė apsirūpinti dujomis iš kitų kraštų. Netrukus Rusija pradėjo kiršinti žmones priešintis šiai sutarčiai. Rusija net įskundė Lietuvą Jungtinėms Tautoms, kad terminalas

esą gresia Kuršių marių gamtai, kurią saugoja UNESCO organizacija. Jungtinių Tautų komisija jokių grėsmių Kuršių marių gamtai nerado. Ministras Masiulis teigia, kad tai pavyzdys, kaip veikia sovietinė propaganda.

2014 metų spalio mėnesį laivas – suskystintų dujų terminalas „Independence“ atplaukė į Klaipėdą. Jo atvykimą klaipėdiečiai sutiko džiaugsmingai. Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė pasidžiaugė, kad nuo šiol niekas nebegalės Lietuvai diktuoti dujų kainos. Praėjusiais metais Lietuva pradėjo importuoti suskystintas gamtines dujas iš Norvegijos. Tokiu būdu „Gazprom“ bendrovė prarado dujų tiekimo Lietuvai monopolį. „Gazprom“ bendrovė sumažino dujų kainą, norėdama, kad Lietuva atsisakytų Norvegijos dujų, tačiau Lietuva pasiryžusi pirkti dar daugiau Norvegijos dujų ir tikisi dujų susilaukti iš Amerikos. Pasak Lietuvos užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus, kuo mažiau Lietuvoje įtakos energetikos srityje turės Rusija, tuo daugiau laisvės bus lietuviams. Lietuvos valdžios atstovai teigia, kad rusai tebebando kištis į Lietuvos energetiką. Pvz., 2015 m. kovo mėn. Lietu-

va išsiuntė iš šalies Rusijos konsulą Klaipėdai už suskystintų gamtinių dujų terminalo šnipinėjimą.

„Gazprom“ bendrovės viršininko pavaduotojas Alexander Medvedev mano, kad JAV negalės nurungti Rusijos dujų kainos. Tačiau šiuo metu Amerikos dujos, jeigu jos būtų eksportuojamos Europai, kainuotų mažiau negu Rusijos dujos. Amerikos dalyvavimas dujų tiekime Europai gali Rusiją priversti sumažinti dujų kainą. JAV bendrovė „Cheniere Energy“ jau pasirašė 20 metų sutartį su keliomis Europos dujų bendrovėmis, tarp jų – su Anglijos „BG Group“ ir Ispanijos „Gas Natural“ bendrovėmis. Praėjusiais metais su „Cheniere Energy“ bendrove sutartį pasirašė Lietuvos LITGAS bendrovė. Lietuva tikisi ateinančiais mėnesiais susilaukti Amerikos suskystintų gamtinių dujų. Pasak Klaipėdos mero Vytauto Grubliausko, tai ne vien dujų, bet kartu ir laisvės klausimas.

Pagal „Wall Street Journal“ korespondento Georgi Kantchev straipsnį „With U.S. Gas, Europe Seeks Escape From Russia’s Energy Grip“ (www.wsj.com) parengė Rimas Černius.

SKAUSMO GYDymas

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ

SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
25 E Washington, Ste 1121,
Chicago, IL Tel. 708-422-8260

Premijuotą knygą apie JAV lietuvius galite nusipirkti „Drauge“

Vilniaus tarptautinėje knygų mugėje pristatytą šiais metais leidyklos „Aukso žuvis“ išleistą knygą „Manėm, kad greit grįšim“ (sud. Dalia Cidzikaitė, Laima Petrauskaitė VanderStoep ir Dalia Stakytė Anysienė) galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 25 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.). Teiraukitės tel. 773-585-9500.

Knygoje – aštuoniolika pokalbių su JAV lietuviais, kurie Antrojo pasaulinio karo metais nuo artėjančio sovietų fronto ir tremties grėsmės buvo priversti palikti Lietuvą ir trauktis į Vakarus. Knygos sudarytojų pašnekovai atvirai pasakoja apie bėgimo iš Lietuvos aplinkybes, gyvenimą DP stovyklose Vokietijoje, apsisprendimą emigruoti ir įsikūrimą Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Knyga „Manėm, kad greit grįšim“ yra didesnio projekto – Sakytinės istorijos projektas – dalis, kurį 1995 m. sumanė JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba. Projekto metu į magnetofono juostas įrašyti 65 pokalbiai. 30 pokalbių įrašyti Čikagos apylinkėse, 35 – kitur. Šiandien bent pusė kalbintų asmenų jau yra mirę.

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą“ greičiau!

A † A

IEVAI KASNIŪNIENEI

iškeliavus Amžinybėn, reiškiamo gilią užuojautą sūnams MARIUI ir VYTAUTUI, jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems.

Beverly Shores lietuvių klubas, Indiana

Lituanistikos tyrimo ir studijų centro parodos

Vasario 20 d., šeštadienį, Seattle lietuvių bendruomenė minėjo Lietuvos nepriklausomybės dieną. Lituanistikos tyrimo ir studijų centras (LTSC) šventėje pristatė parodą „Sportas JAV lietuvių gyvenime“. Dėkojame parodos rėmėjui Lietuvių Fondui ir ŠALFASS valdybos pirmininkui Laurynui R. Misevičiui už pagalbą pristatant parodą.

Kovo 13 d., sekmadienį, LTSC paroda „Atversim dainų švenčių skrynią“ bus pristatyta Lietuvos nepriklausomybės šventėje Čikagoje, Navy Pier. Po to abi mūsų parodos keliaus į Kanadą, kur jas galės apžiūrėti įvairiose Kanados vietovėse gyvenantys lietuviai.

Šiuo metu kartu su Nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka ruošama virtuali paroda, skirta Lietuvių rašytojų draugijos 60 metų sukakčiai. LTSC Pasaulio archyve saugomas Lietuvių rašytojų draugijos archyvas nuo pat įkūrimo pradžios. Kita LTSC paroda, kuri bus pristatyta birželio 30–liepos 3 d. Baltimorėje vyksiančioje XV lietuvių tautinių šokių šventėje, pasakos apie turtinę Šiaurės Amerikos lietuvių šokių švenčių istoriją. Su šokių šventės komitetu ir Lietuvių tautinių šokių institutu jau aptarėme parodos koncepciją, kreipiamės į praėjusių švenčių dalyvius, vadovus, fotografus – jeigu savo archyve turite įdomios medžiagos (kokybiškų nuotraukų, dokumentų, emblemų ir pan.), maloniai prašome ją pasidalinti su mumis. Jeigu eksponatus norėsite pasilikti, mes pasidarysime jų kopijas, o originalus grąžinsime. Kviečiame ir finansiškai prisidėti prie parodų rengimo, iš anksto dėkojame už jūsų paramą. Daugiau informacijos tel. 773-434-4545 arba el. paštu info@lithuanianresearch.org

LTSC informacija

ŠALFASS valdybos pirmininkas Laurynas Misevičius (k.) ir LF valdybos pirmininkas Marius Kasniūnas. Dariaus Kuzmicko nuotr.

Rūta Jautokienė, gyvenanti Oak Lawn, IL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 250 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Ačiū, kad skaitote, ačiū, kad finansiškai dosniai remiate mūsų laikraštį.

Raminta Jautokas, gyvenanti Los Angeles, CA, a. a. tėvelio Viktoro Jautoko atminimui „Draugo“ leidybai paaukojo 170 dol. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą.

Birutė Klierė, gyvenanti Pasadena, CA, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 150 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai dėkojame, kad skaitote mūsų laikraštį ir dosniai jį remiate.

A. a. mamytės Zinaidos Čizikienės atminimui dukra Deivė Butvila „Draugui“ atsiuntė 100 dol. Nuoširdžiai visus užjaučiame ir dėkojame už dosnią paramą.

A † A

STEFANIA RADVILIENĖ KALENDRAITĖ

Amžinybėn iškeliavo 2016 m. kovo 3 d., Čikagoje, Beverly apylinkėje, sulaukusi 94 metų.

Gimė Lietuvoje, Gumbelių km., Biržų rajone.

Ilgai gyveno Čikagos Marquette Parke, vėliau Surfside, Floridoje.

Buvo labai aktyvi Miami lietuvių klubo narė. Daug svečių šiltai priėmė savo namuose Surfside. „Jaunimas“ prisimins smagiai praleistas dienas Radvilienės Marquette Parke „little red house“.

Nuliūdę liko: duktė Nijolė Mackevičienė su vyru Antanu, anūkas Antanas Mackevičius su žmona Kathy ir proanūkai Antanas, Nykolas ir Viktoras; anūkė Diana Sorfleet su vyru Bob ir proanūkai Kasper, Cooper ir Spencer; anūkė Natalia Mackevičius ir proanūkis Aleks; anūkė Andrea Marks ir proanūkė Erika; anūkė Melisa Mackevičiūtė-Leonard ir jos vyras Bryan bei kiti giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Stefa buvo žmona a. a. Kaspero Radvilos, motina a. a. Vidutės Radvilaitės, sesuo a. a. Vandos Kalandraitės Tauberga, a. a. Joanos Kalandraitės Korsakienės, a. a. Povilo Kalandros, a. a. Broniaus Kalandros.

Lankymas vyko kovo 6 d., sekmadienį nuo 3 val. p. p. iki 9 val. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave., Lemont, IL. Atsisveikinimo šv. Mišios už a. a. Stefą buvo aukojamos kovo 7 d., pirmadienį, 10 val. r. Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, 14911 E. 127 St., Lemont. Po šv. Mišių velionė palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Vietoje gėlių prašom aukoti „Žiburėlio“ Montessori mokyklėlei Lemonte.

Ilsėkis ramybėje Dievo prieglobstyje, brangioji Ma, mamyte, močiute.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

A † A

IEVAI KASNIŪNIENEI

iškeliavus Amžinybėn, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jos sūnui MARIUI su žmona Rasa (Narutyte), Ateitininkų sendraugių sąjungos centro valdybos pirmininkei, šeimai, giminėms ir artimiesiems.

Ateitininkų sendraugių sąjungos centro valdyba

A † A

IEVAI KASNIŪNIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame sūnų MARIŲ, žmoną Rasą, jų vaikus JULIŲ, ALGĮ ir VIJĄ bei visus artimuosius.

Liūdime kartu su jumis.

Lietuvos garbės konsulas dr. Jonas Prunskis, žmona dr. Terri Prunskis, vaikai Kristina ir Vytautas

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Jau šį savaitgalį pereiname prie vasaros laiko.** Neužmirškite sekmadienį, kovo 13-ąją, 2 val. nakties laikrodžių rodyklės pasukti **1 val. pirmyn.** Vasaros laikas galios iki lapkričio 6-osios.

■ **Kovo 19 d., šeštadienį, 2 val. p. p.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vyks rašytojos Eglės Juodvalkės autobiografinio romano „Sugar Mountain“ pristatymas ir susitikimas su pačia autore. Adresas: 6500 South Pulaski Road, Chicago, IL, 60629.

■ **Dailiojo skaitymo konkursas vyks 2016 kovo 19 d., šeštadienį, 2 val. p. p.** Dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, IL. Kviečiame aktyviai dalyvauti visų lituanistinių mokyklų moksleivius. Nugalėtojų laukia puikūs apdovanojimai. Konkursą ruošia JAV LB Vidurio vakarų apy-

gardos valdyba. Daugiau informacijos suteiks Vesta tel. 773- 818-3981 ir Birutė tel. 630-673-3384 arba el. paštu: vestav@yahoo.com, birutekairiene@yahoo.com

■ **Kovo 20 d., sekmadienį, 10 val. r.** Lietuvos Dukterų draugija Pasaulio lietuvių centro didžiosios salės vakarinėje dalyje ruošia tortų, pyragų ir kitokių gardėsių išpardavimą. Kviečiame ateiti ir įvertinti mūsų naujųjų šeiminių iškeptus gardumynus. Bus kavutė ir vaisės.

■ **Gegužės 1 d. 12:30 p. p.** Pasaulio lietuvių centre Lemonte vyks Lietuvos Dukterų draugijos (LDD) visuotinis narių susirinkimas. Susipažinsime su naująja LDD valdyba, jos veikla ir ateities planais. Bus kavutė ir vaisės.

Švenčiant Lietuvos nepriklausomybę LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas (d.) svečiavosi LR garbės konsulate Aspen, CO, kuriam vadovauja dr. Jonas Prunskis.

LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas ir LR garbės konsulas Aspen, CO Jonas Prunskis Denveryje susitiko su Western Union vadovais ir aptarė šios bendrovės centro Lietuvoje plėtrą.

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISA EUROPOS SĄJUNGA

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų
630-774-2136

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Florist Queen
1620 Pebblewood Lane Naperville, IL 60563
Tel: 630-741-4445

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Always with Flowers (Royal Petal Inc.)
1138 B S. State St., Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Atlantic Express Chicago
2715 W. 71 St. Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-2655

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Heights, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Interiors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9966

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užieiga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyva
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Gavėnios ir Velykų laikotarpio TVARKARAŠTIS

Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia
(6812 S. Washtenaw Ave., Chicago IL, 60629)

Kovo 12 d., šeštadienį, 3 val. p. p. – išpažintys, 4 val. p. p. – šv. Mišios.

Kovo 12 d., šeštadienį, 5 val. p. p. – parapijos salėje bus rodomas filmas „Pirmasis Dievo gailėstingumo paveikslas. Nežinomo šedevro negirdėta istorija“ (dalyvaus arkivyskupas Gintaras Grušas).

Kovo 13 d., sekmadienį, 11 val. r. – iškilmingos šv. Mišios. Šv. Mišias atnašaus arkivyskupas Gintaras Grušas.

12 val. p. p. parapijos salėje pietūs (dalyvaus arkivyskupas G. Grušas).

Kovo 19 d., šeštadienį, 3 val. p. p. – išpažintys.

Kovo 20 d., Verbų sekmadienį, 9:30 val. ryto ir 11 val. r. – šv. Mišios.

Kovo 24 d., Didįjį ketvirtadienį, 5 val. p. p. – paskutinės vakarienės šv. Mišios.

Kovo 25 d., Didįjį penktadienį, 5 val. p. p. – Kristaus kančios pamaldos.

Kovo 26 d., Didįjį šeštadienį, 5 val. p. p. – Velyknakčio šv. Mišios.

Kovo 27 d., Velykų sekmadienį, 7 val. r. – Prisikėlimo šv. Mišios lietuvių kalba.

9:30 val. r. – šv. Mišios anglų kalba.

11 val. r. – šv. Mišios lietuvių kalba.

**Švč. Mergelės Marijos Nekalto
Prasidėjimo bažnyčia**
(2745 W. 44th St., Chicago, IL)

Kovo 12 d., šeštadienį, 11 val. r. – kun. Kęstutis Dvareckas ves Gavėnios rekolekcijas.

Kovo 13 d., penktąjį Gavėnios sekmadienį, 10 val. r. – šv. Mišios (kun. Gediminas Keršys).

Kovo 20 d., Verbų (Palmių) sekmadienį, 10 val. r. – šv. Mišios (kun. Gediminas Keršys).

Kovo 24 d., Didįjį ketvirtadienį, 7 val. v. – Paskutinė Vakarienė. Šv. Mišios (anglų, lietuvių ir ispanų k.). Šv. Mišias atnašaus vys. Alberto Rojas, kun. Manuel Dorantes, kun. Gediminas Keršys, kun. Ben Owusu ir kun. Carlos Arancibia.

Kovo 25 d., Didįjį penktadienį, 12 val. p. p. – Kristaus Kančios pamaldas atnašaus kun. Gediminas Keršys.

Kovo 26 d. Šventąjį šeštadienį, 8 val. v. – Velyknakčio šv. Mišios (anglų, lietuvių, ispanų k.). Šv. Mišias atnašaus kun. Manuel Dorantes kun. Gediminas Keršys, kun. Ben Owusu ir kun. Carlos Arancibia.

Kovo 27 d., Velykų sekmadienį, 10 val. r. – Kristaus Prisikėlimo šv. Mišios (kun. Gediminas Keršys).

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija
(14911 127th t., Lemont IL, 60439)

Kovo 18 d., penktadienį, 11 val. r. ir 7 val. v. – Bendruomeninės susitaikimo pamaldos (kun. Lukas Laniauskas).

Kovo 20 d., Verbų sekmadienį, 9 val. r., 11 val. r. ir 6 val. v. – šv. Mišios.

Kovo 21 d., pirmadienį, 7 val. v. – Bendruomeninės susitaikimo pamaldos (kun. Lukas Laniauskas).

Kovo 24 d., Didįjį ketvirtadienį, 7 val. v. – Paskutinės Vakarienės Mišios.

Kovo 25 d., Didįjį penktadienį, 5:30 val. p. p. – Kryžiaus kelias su apmąstymais. **7 val. v.** – Kristaus kančios pamaldos.

Kovo 26 d., Didįjį šeštadienį, 8 val. v. – Velyknakčio šv. Mišios.

Kovo 27 d., Velykų sekmadienį, 7 val. r. – Kristaus Prisikėlimo šv. Mišios. **9:30 val. r. ir 11:30 val. r.** – šv. Mišios.

Balandžio 3 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. – Atvelykio pietūs. Vietas užsisakyti misijos raštinėje arba tel. 630-257-5613.

www.draugas.org/kalendorius